

Kjære Arne.

Du er kanskje forundret over at jeg skriver så sjelden til dig og Lillebeth, men de vanskelige forhold i mitt liv er årsaken til det.

Jeg er ofte syk og dessuten arbeider jeg meget fortsatt med en del ting som må ordnes etter Vidkuns. Jeg arbeider med salg av mine ting og har masse ubehageligheter av det, huset må stelles og da blir tiden knapp.

Jeg skriver til dig denne gang for å meddele dig og Lillebeth (hvis du synes at du kan fortelle henne det) en trist men samtidig gledelig opplevelse.

Efter 14 år har det lyktes mig tilslutt å få Vidkuns aske-urne utlevert. Vidkuns siste ønske var å bli begravet på Gjerpen kirkegård i familiegravstedet, og han skrev om det til mig i sitt siste brev den 23.10.1945 før han døde.

Urnen blev utlevert 30. juni 1959 og 1. juli - onsdag - blev urnen jordfæstet i familiegravstedet på Gjerpen kirkegård. Sogneprest Asle Enger forretet.

Jeg vedlegger kopier av flere brev som bevidner det:

- 1) Brev av 21. mai 1959 til Justisdepartementet
- 2) Briefring av 30. juni 1959 fra sogneprest Asle Enger til politi-inspektør Nyhus
- 3) Bevidnelse av 1. juli 1959 fra sogneprest Erling Island, Gjerpen.

Det har vært meget arbeide i årenes løp for mig med denne saken og først nu med hjelp og bistand fra sogneprest Enger i Krognør menighet i Oslo lykkedes det å gjennomføre dette. Saken må fortsatt behandles i stillhet da myndighetene ønsker det. Så du må være så snill ikke snakke om det. Du må ikke skrive om det til dine venner heller.

Mitt brev av 21. mai 1959 blev behandlet i staderåd den 27. juni 1959 og blev forelagt for Kongen. Kong Olav og myndighetene var nu velvillig innstillet og staderåden ba sognepresten overbringe mig en hilsen idet "han syntes det var hyggelig å hjelpe i denne saken".

30. juni 1959 kom hjem til mig politi-inspektør Nyhus og leverte aske-urnen i nærvær av sogneprest Asle Enger kl. 2. Jeg tok imot den stort beveget, presset den mot mig og leverte den etterpå til sognepresten, som satte den i en pen kobberurne jeg hadde anskaffet 2 dager i forveien. På den ble gravert hans fornavn og etternavn, dato når han er født og dato for hans død 24.10.1945.

Vi hadde andakt hjemme i den anledning den 30.6.1959 kl. 2. Jeg dekket et stort bord med vakker hvit rikt brodert duk. På midten stod urnen med 2 selv lysestaker med brennende lys på hver side, på høyre side stod 22 vakre røde roser fra mig, 1 rose for hvert år jeg var gift med Vidkun. På venstre side stod skjønne blomster fra noen få venner som kjente til dette og roser fra Conken som var tilstede ved andakten. Rundt urnen lå på bordet små roser som en liten krans, og foran urnen lå et stort antikt kors jeg hadde. På venstre side av urnen ved siden av blomstene satte jeg hans fotografi. - Jeg gjorde det alt så vakkert jeg kunde som en siste takk og adje fra mig i vort hjem.

Sogneprest Enger holdt så andakt og knelte foran bordet ved korsset og ba en stille bønn, og det gjorde også alle vi som var tilstede - Conken, en venninde av mig og jeg. Etterpå velvignet presten Vidkuns minne og takket ham for alt han hadde vært for mig. Sognepresten holdt så en vakker tale om kjærlighet, jeg var så grepet at jeg desverre ikke kan rekonstruere den.

Alt var vakkert og stemningsfullt, det syntes alle.

Neste dag 1. juli 1959 kl. 10.30 reiste vi hjemmefra til Gjerpen. Sogneprest Enger var så hjelpsom og elskverdig at han kjørte oss i sin bil. En venn av Vidkun, kaptein Carl Langlie, og en god bekjent av mig, fru Svanhild Bjørnstad, var med. Jeg satt ved siden av presten, de andre to i baksetet og hadde urnen mellom sig dekket til med blomster.

Det var en merkkelig ferd som jeg vil huske så lenge jeg lever. Vi bilte med stor fart da vi måtte være fremme ved kirkegården ved kl. 2 tiden. Det var deilig varmt var og strålende sol hele tiden. Minnens strømmet på mig. Jeg fortalte meget til sognepresten om Vidkun og vårt liv underveis.

Da vi kom frem blev vi tatt pent inot av sogneprest Laland på Gjerpen prestegård, og han ba oss inn. Det var rørende å se svigerfarens fotografi i prestekjole i hallen sammen med fotografiene av andre sogneprester fra gamle dager på Gjerpen.

Mens vi satt i stuen kom sogneprest Enger ikledd hvit vakker prestekjole og vi gikk alle i langsom prosesjon til familiegravstedet. Bak oss gikk kaptein Langlie med urnen, fru Bjørnstad, sogneprest Laland og hans sønn pastor Laland fra Bods, kirkevergen og graveren.

Da vi kom frem var graven åpen. Sogneprest Enger ba en bønn og foretok jordpåkastelse, og så sang alle prestene sammen "Kjærlighet fra Gud". Jeg stod ved graven sterkt grepet og gråt, jeg tenkte på min kjære elskede Vidkun og hans tragiske skjebne, på far og mor som jeg var så glad i, tenkte på oss alle. Og der stod jeg alene ved deres grav. Jeg la 7 røde roser på Vidkuns urne, og så blev

- 3 -

graven dekket med jord for alltid. Resten av rosene la jeg foran Fars og Mors og Esters gravstøtte.

Efterpå gikk vi tilbake til prestegården, hvor vi alle var budne til middag. Jeg følte meg så trist til møde, her var minner på prestegården overalt. Sogneprest Enger talte om det tradisjonsrike hus fylt av kjerlighet, og om kjerligheten som personer og tilgir alt. Da sognepresten var ferdig sa jeg også noen ord, at mine venner og jeg var meget takknemlig fordi vi var budne på prestegården og for den måte vi var tatt inot på. Her var mange gode minner og den stund vi tilbragte her vil bli uforglemmelig for alltid.

Kl. 4.30 reiste vi tilbake til Oslo over Sandefjord og kom hjem til meg kl. 8.30. Vi takket hjertelig sogneprest Enger som bilte oss frem og tilbake og for all hans bistand i denne saken.

Jeg er så takknemlig til Gud som har hjulpet meg med å oppfylle Vidkuns siste ønske.

Efter dette ligger det meg sterkt på hjertet, og sikkert også dig, å sørge for å bevare og vedlikeholde gravstedet i fremtiden. Da jeg har forstått på dig at du ikke vil komme tilbake til Norge igjen, er det kanskje best at jeg påtar meg tilsynet med graven. Hvis du er enig i det, vil jeg betale nå depositum kr. 500,- og avgiften for graven for 40 år fremover. Av formelle hensyn må du da i så tilfalle være så snill å sende meg en erklæring om at du samtykker i at jeg overtar gravstedet.

Jeg ville være takknemlig om du vil skrive til meg snarest hvorledes du stiller dig til dette, da jeg nå gi beskjed til sogneprest Enger og sogneprest Ialand i Gjerpen.

Jeg håber at du og Lillebeth er friske og at dere får en god sommerferie.

Da jeg selv gjerne vil ha en kopi av dette brev som minne, skriver jeg det på maskin.

Med hjertelig hilsen

Maria Quislings brev til Perne Quisling